

ЄФРЕМОВ Іван Антонович (Єфремов Иван Антонович; 09(22). 04. 1907, с. Вириця побл. С.-Петербурга — 05. 10. 1972, Москва, похов. у с-щі Комарово Ленінгр. обл.) — російський палеонтолог, письменник. Доктор біологічних наук (1941), професор (1943). Член СП СРСР (1945). Премії ім. О. Борисяка АН СРСР (1946), Президії АН СРСР (1947), Сталінська премія (1952). Державні нагороди СРСР. Дитинство провів у м. Бердянськ (нині Запоріж. обл.) та Херсон. Закін. Ленінгр. гірн. інститут (1935). Від 1929 — науковий співробітник Геол. музею, 1937–59 — зав. лаб. нижчих хребетних Палеонтол. інституту АН СРСР (Москва). Засн. тафonomії — розділу палеонтології, що вивчає закономірності процесів природ. захоронення викопних залишків

організмів. Автор роману-утопії про комуніст. республіку «Туманность Андромеды» (ж. «Техника молодежи», 1957, № 1–6, 8, 9, 11; екранізов. 1967, реж. Є. Шерстобитов, Київ. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка), яким значно вплинув на розвиток рад. наук. фантастики. Продовженням цього роману став «Час Быка» (ж. «Техника молодежи», 1968, № 10–12; 1969, № 1–7), у якому події відбуваються на кілька століть пізніше: планету, де панує олігархія, рятують посланці з Землі. У філос. романі «Лезвие бритвы» (Москва, 1964) описав гіпотетично ідеал. гармонійну людину. Окремі твори Є. українською мовою переклали К. Гловацька, І. Соболев, Б. Чайковський, І. Щербина, К. Юречко, В. Гнатюк та ін. 1988 у Миколаєві та Очакові (Микол. обл.) відбулися Всесоюзні Єфремов. читання.

Основні твори

Собрание сочинений: В 3 т. Москва, 1975–76; Собрание сочинений: В 5 т. Москва, 1986–89; укр. перекл. – Алмазна труба. 1954; На краю Ойкумени. 1956; Білий ріг. 1959; Туманність Андромеди. 1960; Зоряні кораблі. 1965 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Брандис Е., Дмитриевский В. Через годы времени: Очерк творчества И. Ефремова. Москва; Ленинград, 1963;
2. Чудинов П. К. Иван Антонович Ефремов. Москва, 1987.

Г. Ф. Крикун

Бібліографічний опис:

Єфремов Іван Антонович / Г. Ф. Крикун // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20224>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).